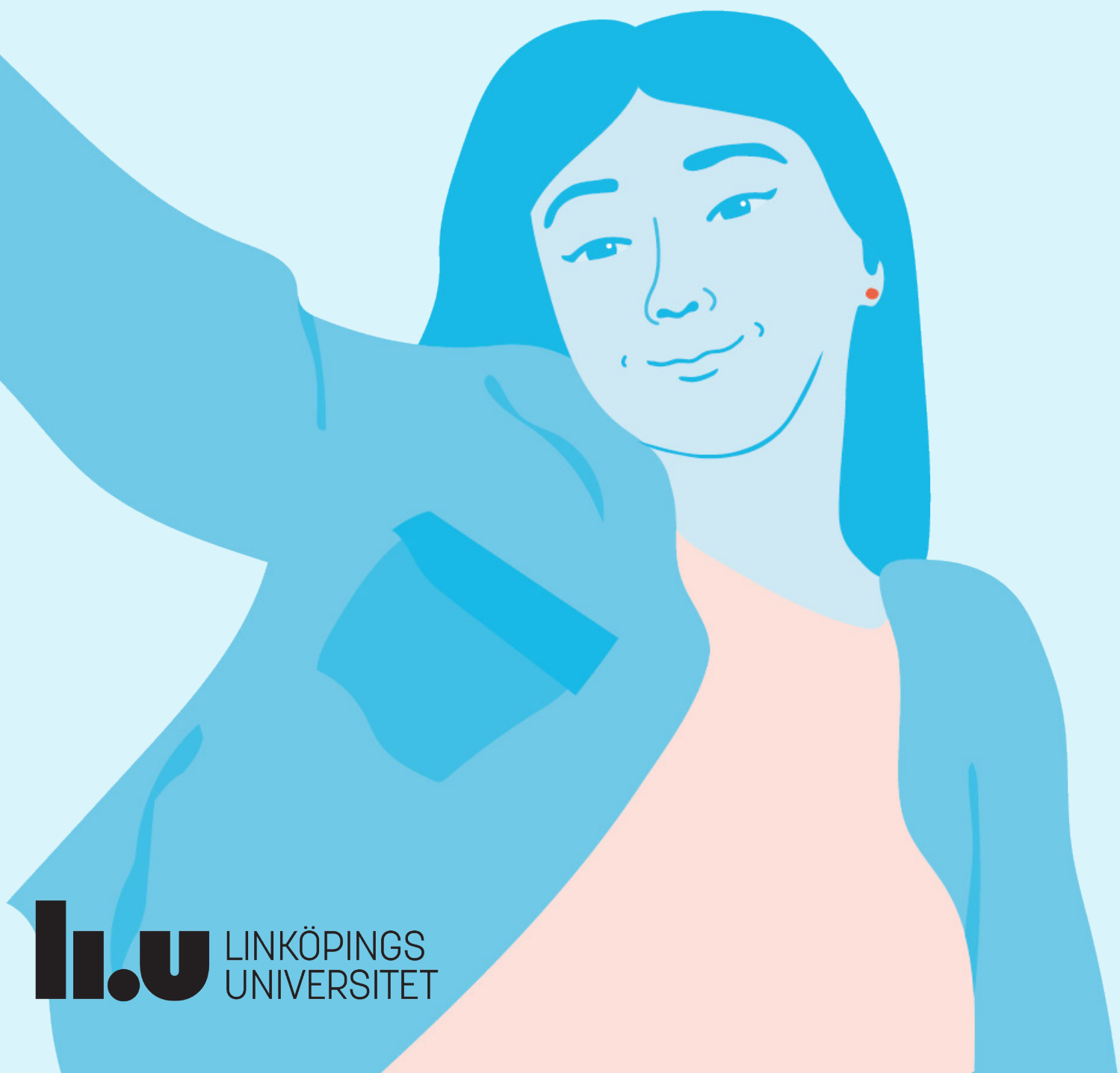

Barnafriids- konferensen

28-29 JANUARI 2026

Program dag 1

09.30-10.15 **Invigning**

Moderator Ana-Dolori Marinović hälsar alla välkomna till Barnafridskonferensen 2026.

Invigningstal av:

Camilla Waltersson Grönvall, socialtjänstminister

Jan-Ingvar Jönsson, rektor Linköpings universitet

Laura Korhonen, centrumchef Barnafrid

10.15-10.40 **Barnafrids arbete med barn- och ungdomsinkludering**

Ungdomar från Göteborg, Klara gymnasium, samhällsvetarprogrammet med mediariktning presenterar ungas röster idag kring våld.

10.40-11.10 **Fika och mingel bland utställare**

11.10-12.00 **Kunskapsmotstånd i postsanningens tid**

Åsa Wikforss, författare, filosof, professor, ledamot i Svenska Akademien

Aldrig tidigare har den samlade mänskliga kunskapen varit så omfattande eller så tillgänglig. Ändå lever vi i en tid då okunskapen breder ut sig och människor slår ifrån sig viktig kunskap. Detta är oroande eftersom kunskapen har ett stort värde, både för oss som individer och på ett samhällsplan. Ska vi klara av att hantera samtidens stora utmaningar, pandemier och klimatkris, måste vi agera på basis av den kunskap som finns. Föredraget diskuterar vad kunskapsmotstånd är, hur det samverkar med det nya informationslandskapet och aktiva försök att sprida vetenskapsförnekelse, och vad vi kan göra för att stärka kunskapen.

12.00-13.00 **LUNCH**

13.00-14.00 **Parallella seminarium A**

För separat schema, se sidan 3 i programmet.

14.00-14.15 **PAUS**

14.15-15.00 **Parallella seminarium B**

För separat schema, se sidan 6 i programmet.

15.00-15.30 **Fika och mingel bland utställare**

15.30-16.10 **Parallella seminarium C**

För separat schema, se sidan 7 i programmet.

18.00 **Konferensmiddag**

iddag kl 18.00 på Flygvapenmuseum i Linköping. Buss avgår kl. 17.30 från Borggården. Föranmälan krävs.

Parallella seminarier A

A1) Tema: Barns delaktighet i socialtjänsten

Att uppmuntra barns deltagande och delaktighet i samtal mellan socialsekreterare och barn. Vad kan vi lära oss från praktiken?

Madeleine Wirzén, biträdande universitetslektor, Tema Barn, Linköpings universitet

Vid misstanke om att ett barn far illa har socialtjänsten ansvar att utreda situationen, där barnets delaktighet är en central princip. Att kombinera informationsinsamling med att främja barnets medverkan kräver att samtalet anpassas efter barnets behov, utan att styras för mycket. Forskning och riktlinjer lyfter vikten av öppna frågor, men hur dessa fungerar i praktiken är fortfarande relativt outforskat. I föreläsningen visar Wirzén empiriska exempel på hur socialsekreterare främjar barns delaktighet – och hur barnen svarar på dessa metoder.

Barns rätt till delaktighet: Resultat från en studie av 2 123 barn utredda av socialtjänsten

David Pålsson, universitetslektor och docent i socialt arbete, Stockholms universitet

Socialtjänsten har ett viktigt uppdrag att stödja och skydda barn i utsatta livssituationer. Under de senaste decennierna har barns egna rättigheter inom socialtjänsten fått allt större fokus, och ett barnrättsperspektiv har fått starkt genomslag i både forskning och policy. En central del av detta perspektiv är barns rätt till delaktighet i socialtjänstens utredningar. Flera studier, både i Sverige och internationellt, har dock visat brister på detta område – det är ofta vårdnadshavare och andra vuxna som tillfrågas, snarare än barnen själva. I föreläsningen reflekterar David Pålsson över barns faktiska delaktighet i det praktiska socialtjänstarbetet, baserat på en unik studie med 2 123 barn som varit föremål för utredning.

A2) Tema: Sexuell exploatering

Den nationella samordningen mot prostitution och människohandel

Yvonne Karlsson och Katerina Ninic, utredare, Jämställdhetsmyndigheten

Presentation av den nationella samordningen mot prostitution och människohandel, NSPM:s, uppdrag

att samordna det nationella arbetet mot människohandel för alla ändamål.

Identifiera flera

Sofia Zackrisson, processledare och sakkunnig inom barnrättsfrågor, ChildX

Kommersiell sexuell exploatering är en allvarlig form av övergrepp som alltför många barn och unga har erfarenhet av. Sofia Zackrisson kommer i denna föreläsning att ge en aktuell bild av hur problemet med kommersiell sexuell exploatering av barn ser ut. De kommer också att ge en presentation av det färskaste stödmaterialet som de har tagit fram till hjälp för alla viktiga vuxna som vill lyfta detta angelägna, men svåra, problem.

A3) Tema: Barn som förs utomlands

Socialstyrelsens kunskapsmaterial om utreseförbud för barn

Socialstyrelsen

Vad innebär bestämmelserna i LVU om utreseförbud för barn? I vilka situationer är de tillämpliga och hur går det till när besluten fattas? Socialstyrelsen föreläser om deras kunskapsmaterial om utreseförbud för barn. Materialet riktar sig främst till yrkesverksamma inom till exempel socialtjänst, hälso- och sjukvård, skola och polis samt annan anmälningsskyldig personal.

Förebygg och agera för att förhindra bortföranden av barn och unga utomlands

Madelene Soovik, utredare, Jämställdhetsmyndigheten och Hanna Linell, universitetslektor vid Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet.

Jämställdhetsmyndigheten presenterar sitt arbete med uppdrag att kartlägga och sprida kunskap om erfarenheter av hedersförtryck och annat våld och förtryck kopplat till utlandsvistelse. Föreläsningen kommer att lyfta exempel på nyligen framtaget stöd i arbetet för att förebygga och förhindra bortföranden av barn och unga. Föreläsningen kommer också handla om den uppföljande dokumentstudie av LVU-domar avseende utreseförbud som Stockholms universitet har genomfört inom ramen för regeringsuppdraget. Den visar bland annat att utvidgningen av utreseförbudet har lett till en ökning av ansökningar och att fler ansökningar leder till bifall när fler situationer omfattas.

A4) Tema: Våld i familjen och bevitnat våld

Fysiskt våld mellan syskon, hur man ska bemöta upplevelse av att växa upp med våld mellan syskon

Veronika Burcar Alm, docent i sociologi, lektor i polisiärt arbete, Linnéuniversitetet. Anna Rypi, leg. psykolog, docent, lektor i socialt arbete, Lunds universitet

Det finns en utbredd, normaliserande diskurs i samhället kring syskonbråk och handlingen ses generellt som en naturlig och till och med positiv del av barns utveckling. Å andra sidan finns en problematiserande diskurs; våld som utövas av och mot ett syskon har lyfts fram som en av de vanligaste formerna av våld mot barn i ett internationellt sammanhang. Trots att "våld i nära relationer" även innefattar våld i syskonrelationer uppmärksammas denna form av relationsvåld sällan i Sverige. Om syskonvåld placeras inom ramen för en normaliserande diskurs hindrar det den uppmärksamhet och det stöd som barn har rätt till när de utsätts för – vad som i andra nära relationer mer självklart skulle benämnas – misshandel, trakasserier eller grov fridskränkning att komma till stånd.

Samspelet mellan våld i nära relation och våld mot barn

Moa Schäfer, senior rådgivare, UNICEF UK

Det finns en alltmer omfattande evidensbas som understryker samspelet mellan våld i nära relationer (VINR) och våld mot barn. Barns våldsutsatthet och VINR är stora samhällsproblem, och trots sambanden som finns mellan båda dessa former av våld, så har de historiskt sett inom forskning, program och lagstiftning existerat i olika domäner. Framväxande evidens understryker hur dessa två former av våld hänger samman, vilket har betydande konsekvenser, inte bara för förebyggande arbete, utan även för utformningen av policyer, design av insatser, och fördelning av resurser. Den här föreläsningen kommer att utforska hur VINR och våld mot barn överlappar, med fokus på gemensamma riskfaktorer, sociala normer, konsekvenser samt effekter över generationer. Den kommer även att belysa hur denna kunskap kan användas för att stärka insatser för att förebygga våld.

A5) Tema: Unga i kriminalitet

Kriminologiska perspektiv på skolan och brottsligheten

Julia Sandahl, doktor, forskare, Kriminologiska institutionen, Stockholms Universitet

Trots att skolan ofta lyfts fram som en central brottsförebyggande arena har dess kompensatoriska uppdrag försvårats av strukturella förändringar. Samtidigt har brottsprevention under 2000-talet blivit alltmer individualiserad, med ökat ansvar på lärare och elevhälsopersonal. Föreläsningen, baserad på både kvantitativa och kvalitativa metoder, ger ett kompletterande perspektiv på relationen mellan skola och brott samt belyser hur lokala skolaktörer upplever sitt brottsförebyggande uppdrag.

Barn under 15 år som begår allvarliga brott: livsvillkor, insatser och utvecklingsområden i det brottsförebyggande arbetet

Monica Karlsson och Olle Westlund, utredare
Brottsförebyggande rådet

Föreläsningen bygger på en rapport från Brottsförebyggande rådet om barn under 15 år som misstänks för allvarliga brott och utreds i så kallade LUL-utredningar. Under föreläsningen får du en inblick i de utredda barnens livssituation och vilka insatser de fått från socialtjänsten, både före och efter brottet. Genom intervjuer med barn, socialtjänst, polis, skola och andra aktörer belyser föreläsningen utvecklingsområden i arbetet med unga som begår allvarliga brott.

A6) Tema: Ungas egna röster om sin utsatthet

Berättelser från unga på särskilda ungdomshem (BUSU)

Azadé Azad, forskare, lektor i psykologi, Stockholms universitet

Föreläsningen presenterar BUSU-projektet som undersöker identitetsutveckling hos ungdomar under tvångsvård genom självbiografiska texter skrivna inom SiS skolverksamhet. Genom kvantitativ och kvalitativ analys studeras teman, emotionell ton och agens i berättelserna. Projektet omfattar tre delstudier: en tematisk analys av berättandet, en studie om agens i relation till tvångsvård, samt ett teoretiskt bidrag kring en emotionell ton som tidigare inte uppmärksammats i narrativ forskning. Resultaten bidrar till ökad förståelse för tvångsvårdade ungdomars livsvillkor och utveckling – med relevans för både förebyggande och behandlande insatser.

Komplex problematik i samband med sexuellt våld - vikten av tidig identifiering och samverkan

Charlotta von Mentzer, barnmorska/samtalsterapeut och samordnare på MSÖ Pilen, doktorand, Göteborgs universitet

Föreläsningen bygger på intervjuer med utsatta personer och lyfter vad professionella ofta missar att se. Den presenterar även ett forskningsprojekt som utvecklar en modell för vård, stöd och samverkan vid komplex problematik som substansberoende, psykisk ohälsa, våldsutsatthet och kriminalitet kopplat till sexuellt våld. Projektet sker i samverkan med EU/ESF-finansierade "En blind fläck – tjejer i gängkriminella miljöer" i Göteborg, där socialtjänst, polis och andra aktörer samskapar en pilotmodell för stöd till unga tjejer i utsatta områden.

Parallella seminarier B

B1) Digitala spår i brott i nära relation

Anna Jinghede, polis/kriminaltekniker, rättstandlärare vid Polismyndigheten, doktorand Örebro universitet

Föreläsningen kommer att fokusera på hur utredningar vid brott i nära relation bedrivs och med fokus på vilken roll kriminaltekniken spelar för åtal och lagföring.

B2) Våld, begräsningar och funktionsnedsättning - vad behöver jag som möter barn och unga veta?

Ida Gulbrandsen och Serine Gunnarsson, utredare, Myndigheten för delaktighet

Många som arbetar med barn och unga möter barn och unga med funktionsnedsättning. Vad alla inte vet är att dessa barn i högre grad än andra barn utsätts för våld och att våldet kan vara svårt att upptäcka. Under föreläsningen går Ida och Serine igenom vad du som möter barn och unga behöver veta om våld, begräsningar och funktionsnedsättning. De förklarar också hur hedersrelaterat våld och förtryck kan se ut. Du får förslag på vad du kan göra i ditt arbete för att minska särskild sårbarhet för barn och unga med funktionsnedsättning.

B3) En hjälpande tass? - Om hund i barnförhör

Mikaela Magnusson, universitetslektor, Göteborgs universitet, Robert Lindström, polisinspektör/besiktningssman, Isabelle Garhall, polisassistent, Mulle, barnförhörshund, Polismyndigheten.

I denna presentation ges först en kort internationell utblick över hur tjänstehundar används för att ge barn stöd i samband med rättsprocesser, inklusive polisförhör. Vi berättar sedan om ett pågående pilotprojekt i Polisregion Väst där tjänstehundarna Mulle och Doffe deltar i arbetet med barnförhör. Avslutningsvis presenteras ett nyuppstartat forskningsprojekt som, i nära samarbete med polisens projekt, kommer att undersöka möjligheter och utmaningar med att involvera tjänstehundar som stöd för barn som utsatts för brott.

B4) Hur kan förskola, skola och fritids upptäcka, bemöta och agera när barn och elever far illa?

Ann-Charlotte Münger, lektor och docent, Barnafrid Lärare, Haninge kommun

Barnafrid har tillsammans med Haninge kommun och i samverkan med Skolverket utvecklat utbildning för personal i förskola, grundskola och fritidshem. Dessa två gruppspår utgår från Barnafrids Basprogram våld mot barn och unga. Utifrån kollegialt lärande arbetar den egna personalgruppen med frågor som handlar om hur förskola, skola och fritids kan upptäcka, bemöta och agera när barn och elever far illa. Under seminariet kommer utbildningarna att presenteras med exempel på övningar och scenario där särskilt fokus kommer att läggas på teman som handlar om hedersrelaterat våld och förtryck och samverkan med socialtjänst.

B5) Förekomsten och konsekvenser av sexuella trakasserier bland unga i skol- och idrottsmiljöer

Darun Jaf, postdoktor, Malmö universitet och Therese Skoog, professor, Göteborgs universitet.

Föreläsningen fokuserar på aktuell forskning om sexuella trakasserier bland ungdomar i skolmiljöer och inom organiserade idrottsaktiviteter efter skoltid. Den lyfter fram förekomsten av sexuella trakasserier bland ungdomar, identifierar särskilt utsatta grupper och diskuterar konsekvenserna för ungdomars psykiska hälsa, skolprestationer och deltagande i organiserade idrottsaktiviteter. Genom att kombinera resultat från svenska och internationella studier ger presentationen en djupare förståelse för både individuella och miljömässiga riskfaktorer. Presentationen avslutas med rekommendationer om hur skolor och idrottsföreningar kan vidta förebyggande åtgärder.

B6) Workshop: Fråga om våld

Socialstyrelsen håller en workshop om uppdraget att förstärka arbetet för att socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska upptäcka våld mot barn och unga genom att kartlägga hur dessa verksamheter verkar för att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande samt tillhandahålla utbildningsinsatser för ökad upptäckt av våld mot barn och unga.

Parallella seminarier C

C1) Barnförhör med bildstöd – för barn i behov av språkligt stöd

Sara Landström, professor Göteborgs universitet

I den här föreläsningen delar Sara Landström med sig av insikter från forskningsprojektet Barnförhör med bildstöd – för barn i behov av språkligt stöd. Tillsammans med sina kollegor har hon i ett treårigt projekt utforskat möjligheten att använda kommunikationskarter och pekprat i utredande samtal med barn med kommunikationssvårigheter. Under föreläsningen får du ta del av både forskningsresultat och konkreta exempel på hur metoderna kan fungera i praktiken.

base for these types of responses to not just ask 'what works' but ask what works, for whom, and in what circumstances. The lecture will outline the findings of reviews into multi-agency responses, incorporating evidence from previously unpublished evaluations of European Barnahus, and the findings of research that has aimed to unpack the 'black box' of how these interventions work. Key parts of these models remain under-researched, and the current development and expansion of Barnahus in Europe presents exciting opportunities for advancing knowledge of the essential elements needed to improve outcomes for children and their families.

Föreläsningen hålls på engelska.

C2) Mu kultuvrra, mu eallin, mu vaiv-mu (min kultur, mitt liv, mitt hjerte)

Camilla Svegaard Sørhus-Hansen, seniorrådgiver och Kari Ann Sara Turi Finnmark politidistrikt.

År 2022 fick Polisdirektoratet i uppdrag att etablera ett barnahus i Finnmark. Bakgrunden var att behovet av ett barnahus i det samiska kärnområdet hade lyfts fram. Erbjudandet skulle omfatta alla, oavsett koppling till urfolk, men med detta fick Finnmark Polisdistrikt det nationella ansvaret för alla barn och särskilt sårbara vuxna med samisk språklig och kulturell bakgrund. Föreläsarna kommer att berätta om bakgrunden till detta behov i relation till den samiska kulturen och historien, samt om betydelsen av språklig och kulturell kompetens hos personalen och hur de arbetar för att erbjuda ett likvärdigt stöd. Ni kommer att få en inblick i en arbetsvardag med barn och särskilt sårbara vuxna.

C3) Developing the Evidence Base for Barnahus - The challenge of applying evidence to a flexible model

James Herbert, universitetslektor och samhällsforskare på University of South Australia

Unlike other types of interventions, Barnahus and Children's Advocacy Centres are highly flexible in how they are implemented and are dependent on the local and national context in which they operate in. This lecture will outline efforts to build an evidence

Program dag 2

08.30-09.35 **Rediscovering the inner beauty**

Sasha Joseph Neulinger

Den prisbelönade dokumentärfilmaren och föreläsaren Sasha Joseph Neulinger är mest känd för sin gripande dokumentär Rewind (2019), där han med hjälp av familjens hemvideor berättar om en barndom präglad av sexuella övergrepp - och den långa vägen mot rättvisa och läkning. Med sin personliga och samtidigt energifyllda föreläsning "Rediscovering the inner beauty" bjuder Sasha Joseph Neulinger in publiken på Barnafridskonferensen att reflektera över valets kraft och betydelse.

09.35-09.45 **Rörelsepaus**

09.45-10.30 **Utdelning av Barnafridspriset och föreläsning med pristagaren**

10.30-11.00 **Fika med mingel bland utställarna**

11.00-12.00 **Parallella seminarium D**

För separat schema, se sidan 9 i programmet.

12.00-13.00 **LUNCH**

13.00-14.00 **Parallella seminarium E**

För separat schema, se sidan 11 i programmet.

14.00-14.20 **Paus bland utställarna**

14.20-14.50 **Motstridigheter, bakslag och framgångar efter barnkonventionens inkorporering i svensk rätt - vem bär ansvaret för rättsutvecklingen framåt?**

Pernilla Leviner, professor i offentlig rätt vid Juridiska Fakulteten, Stockholms universitet.

Kanske har vi aldrig pratat så mycket om barns rättigheter som under 2020-talet och syftet med att inkorporera konventionen år 2020 angavs vara att stärka barns rättigheter, men har det blivit så? Hur står det till med barns rättigheter och förverkligandet av konventionen i Sverige? Syftet med denna föreläsningen är att beskriva och resonera kring denna motstridiga bild ur ett rättsvetenskapligt perspektiv, att diskutera vilka utmaningar som finns i att realisera och respektera barns rättigheter, men också att belysa vilka vägar som finns framåt.

14.50-15.20 **Från D till A - när spoken word kommer in i klassrummet - ett samtal**

Erika Rodin, rektor tillsammans med Marx Mukaru och Nazir Sarr, spoken wordartister

Möt Nasir och Marx - två gymnasieelever som upptäckte kraften i spoken word på svensklektionerna med Erika Rodin på Skarpatorpsskolan. Vad som började som en introduktion till en konstform blev en livsförändrande resa. Under detta samtal får du höra hur kreativitet och språk kan öppna dörrar, skapa engagemang och ge unga en röst. Erika Rodin berättar om sin undervisning, och Nasir och Marx delar med sig av sin resa - från elever till poeter.

Avslutande uppträdande med Marx Mukaru och Nazir Sarr som vann ortens bästa poet 2024.

15.20-15.30 **Avslutande ord från Barnafrid**

15.20-15.30 **Fika i farten**

Barnafrid bjuder på macka att ta med på resan hem.

Parallella seminarier D

D1) Tema: Goda exempel från Barnahus

Proaktiva Gruppen – Tidigt stöd till skol- och förskoleledning samt föreningsliv vid polisanmälan

Emma Vaara och Linda Mekibes, socionomer, Barnahus Stockholm

När en förundersökning inleds och misstankar väcks om att ett barn utsatts för brott inom skola, förskola eller föreningsliv uppstår ofta osäkerhet. Ledningen förväntas hantera oro, frågor och kommunikation, samtidigt som barnets integritet och rättssäkerhet måste värnas. Proaktiva Gruppen är ett konkret arbetssätt vi utvecklat inom Barnahus Stockholm City för att erbjuda tidigt stöd. Gruppen, med representanter från socialtjänst, BUP och polis, möter ledningen i ett kunskapshöjande samtal, utan att gå in på det enskilda ärendet. Fokus ligger på generella förhållningssätt, juridiska ramar och psykologiskt stöd. Målet är att bidra till tydlighet, trygghet och samordning och minska stress, ryktesspridning och misstro. I föreläsningen delar vi våra erfarenheter av hur tidig samverkan kan göra verklig skillnad – för barn, vuxna och verksamhet.

Att synliggöra/upptäcka våldsutsatthet hos barn med funktionsnedsättning, ett samverkansprojekt mellan Barnahus och Habiliteringen

Ingrid Arkehed, leg psykolog, Habiliteringen Östergötland och Helena Carlqvist, leg psykolog Barnahus Linköping

Barn med funktionsnedsättning löper större risk att bli våldsutsatta och har ofta sämre möjligheter att berätta för sin omgivning om de utsatts för våld. Hur kan vi bli bättre på att upptäcka och möta våldsutsatthet hos barn med funktionsnedsättning? Denna fråga var startskottet på samverkan mellan Barnahus Linköping och Habiliteringen i Östergötland. Föreläsningen belyser den process som samverkan har innefattat; vad har vi gjort hitintills, hur har vi gjort det och hur kommer samverkan se ut framöver?

D2) Tema: Identifiera sexuella övergrepp på nätet

Forskning på darknet: att förebygga sexualbrott mot barn genom psykologisk behandling av riskindivider

Malin Joleby, professor, Karolinska institutet

I denna föreläsning kommer Malin Joleby presentera det banbrytande arbetet kring förövarprevention som Rahm/Joleby forskargrupp vid Karolinska Institutet bedriver. Mer specifikt kommer hon presentera resultat från gruppens kliniska prövningar av Prevent It - en anonym, internetbaserad kognitiv beteendeterapi för personer i risk att begå sexualbrott mot barn. Genom innovativa uppsökande rekryteringsstrategier på Darknet, samarbete med polismyndigheter i flertalet länder, samt annonsering i sociala medier och på porrsidor har gruppen behandlat flera hundra riskindivider från hela världen.

Ett barn i taget-tillsammans för trygghet på nätet

Louise Åhlén och Jonas Edin, Polismyndigheten

Hur har sexualbrott mot barn på nätet utvecklats genom historien — och vad väntar i framtiden? Den här föreläsningen gör en gripande tillbakablick på internets tidiga år, när barns utsatthet online först började uppmärksammas, till dagens digitala landskap där övergrepp sker i allt mer även i krypterade och svårupptäckta miljöer. Vi pratar om hur tekniken både använts för att skada och skydda, och hur AI nu blir en kraftfull aktör i kampen för barns rätt till trygghet. Genom verkliga berättelser, statistik och reflektioner belyser vi både de mörka sidorna av den digitala utvecklingen och de möjligheter som finns för att skapa en säkrare framtid.

D3) Tema: Barn i orostider

Psykisk hälsa och våldsutsatthet bland barn och unga som flytt till Sverige

Johan Andersson, leg psykolog, doktorand Barnafriid

Föreläsningen tar sin utgångspunkt i aktuell forskning inom Barnafriids projekt Den långa resan, som syftar till att bättre förstå situationen för barn och unga som kommer till Sverige som flyktingar och vad de behöver för att må bra. Den belyser skillnader i psykisk hälsa bland barn och unga med erfarenhet av flykt, samt sambanden mellan våldsutsatthet och hälsa i denna grupp – inklusive betydelsen av risk- och skyddsfaktorer. Forskningsperspektivet kommer kompletteras med klinisk erfarenhet från arbete med allvarligt traumatiserade barn och unga som flytt krig och förföljelse, för att ge en fördjupad förståelse för behov, sårbarhet och resiliens.

G(l)ömda brottsoffer: Erfarenheter av våld och skyddsökande bland unga män som flytt till Sverige

Hanna Scott, doktorand och adjunkt, Linköpings universitet

Föreläsningen bygger på Hanna Scotts doktorsavhandling, en rättsetnografisk studie om våldsutsatthet och skyddsökande bland unga män som anlände till Sverige omkring 2015 och som sökte asyl som ensamkommande barn. Studien baseras på ett unikt empiriskt material i form av djupintervjuer, enkäter och deltagande observationer. Den undersöker frågor om våld, tillgång till skydd och rättvisa i ett sammanhang präglad av migrationskontroll, vardagsrasism och välfärdsrättslig exkludering. Vidare analyseras både hur rätten förhåller sig till dessa frågor och hur ungdomarna själva förhåller sig till rätten. Föreläsningen fokuserar särskilt på deras erfarenheter av att (inte) anmäla våldsbrott, samt på brottsutsattheten som en del av ett större mönster av rättsligt våld.

D4) Tema: Tvärprofessionella team

SAVE-studien uppföljning av insatser

Birgitta Persdotter, Carolina Jernbro, docenter och lektorer vid Karlstad universitet

SAVE (Support and protection Against Violence, on Equal terms for all children) är en studie om barn som utretts inom sociala barn- och ungdomsvården, efter misstanke om våldsutsatthet. Föreläsningen kommer att behandla genomförandet och resultat av insatser som barn och deras familjer blivit beviljade.

Det barnet uttryckt har inte arbetats med inom socialtjänstens öppenvårdsinsatser för utsatta barn

Maria Heimer, docent och forskare, Uppsala universitet och Nanna Forsgren, utvecklingsledare barn och unga, FoU socialtjänst, Region Västerbotten

Föreläsningen handlar om vad utsatta barn får för hjälp från socialtjänsten, den samhälleliga aktör som ska träda in när barn riskerar att fara illa. Föreläsarna utgår från ett barnrättsperspektiv och ett teoretiskt ramverk där barnets rätt till stöd och skydd kan vara avhängigt barnets delaktighet. Föreläsningen bygger på en forskningsrapport som kommer ges ut av Allmänna Barnhuset under hösten 2025. Ett av resultaten är att det barnet uttryckt har inte arbetats med i tillräcklig utsträckning och det gäller också våldsutsatta barn. Kommer uppgifterna om fysiskt våld från barnet själv? Tillstår föräldrarna en del av händelsen? Gör det någon skillnad om det är en generell insats eller en våldsspecifik insats?

D5) WORKSHOP: Hur kan vi upptäcka och bemöta hedersvåld i ett samtal

Stefan Rune och Ceklin Eser Persson, barnskyddsteam Stockholm och Arezo Samadi, Origo

Välkommen till ett viktigt och angeläget samtal där vi tillsammans lyssnar, stannar upp och reflekterar kring hur vi pratar med barn om hedersrelaterat våld och förtryck. Genom konkret exempel och innovativt samtal lyfter Origo och Barnskyddsteamet i Stockholm hur frågor ställs – men också varför. Vad är det vi egentligen frågar efter? Vad säger barnen? Vad säger de inte? Hur tolkar vi deras svar och vilka uppföljande frågor behöver vi ställa?

D6) Tema: Skyddat boende

Skyddat boende som insats - från rörelse till marknad

Felicia Forthmeijer, doktorand Marie Cederschiöld högskola

Kvinnojoursrörelsen har historiskt varit en central aktör i arbetet med att stödja och skydda kvinnor som utsatts för våld i nära relation. Den ideella jourrörelsen etablerades i Sverige under slutet 1970-talet och har sedan dess erbjudit både skyddat boende och bedrivit politisk opinion för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Under det senaste decenniet har dock betydande förändringar skett. Ökad politisk styrning och nya välfärdsreformer har professionaliserat och formaliserat verksamheten och skyddat boende är idag en tillståndspliktig verksamhet och en insats som regleras i socialtjänstlagen. Skyddat boende har också marknadiserats och de ideella kvinnojourerna konkurrerar idag i hög utsträckning med privata utförare. Den här föreläsningen handlar om hur skyddat boende som verksamhet har utvecklats över tid, från rörelse till en tjänst på välfärdsmarknaden, vilka implikationer detta har haft för kvinnojoursrörelsen samt våldsutsatta kvinnors tillgång till skyddat boende.

Insats skyddat boende för våldsutsatta barn - de 100 första domarna från Förvaltningsrätten.

Ann-Charlotte Münger, lektor Barnafriad och Ana-Dolori Marinovic, utredare Barnafriad

1 april 2024 trädde ett nytt regelverk om skyddat boende i kraft med syfte att stärka kvaliteten på och barnrättsperspektivet i arbetet på landets skyddade boenden för våldsutsatta barn och vuxna. Barnafriad har granskat de 100 första domarna ifrån Förvaltningsrätten gällande prövning och överklagande av insatsen skyddat boende. Föreläsningen orienterar sig kring en vetenskaplig artikel skriven utifrån Barnafriads granskning, som bland annat lyfter analyser av granskningen av domarna.

Parallella seminarier E

E1) Tema: Upptäcka våld i hälso-, sjuk-och tandvården

Allt är inte som vi först tror - om vikten av att uppmärksamma våldsutsatthet hos barn i vården

Peter Wide, barnskyddsteam Östergötland

Mer information kommer

Tandvårdens roll i att upptäcka barn som far illa

Tita Kirkinen, över tandläkare, odontologie doktor

Denna föreläsning belyser tandvårdspersonalens viktiga roll i att identifiera tecken på fysiskt våld och försummelse hos barn. Genom forskningsbaserad kunskap och konkreta exempel ges insikt i hur utsatthet kan ta sig uttryck – både genom fysiska tecken och barnets beteende under behandling. Föreläsningen fokuserar inte bara på att uppmärksamma signaler, utan också på hur tandvårdspersonal kan agera vid oro – med syftet att ge kunskap, verktyg och mod att göra skillnad för barn som riskerar att fara illa.

E2) Tema: Våld och övgrepp mot barn och unga på nätet

The Role of Live Streaming Technology in Facilitating Abuse Against Children

Catharina Drejer, doktorand Oslo Metropolitan university

Live-streamed exploitation represents an established yet understudied form of online child sexual abuse. The rise of internet and live streaming technologies has made this form of abuse possible, creating new avenues for exploitation across borders. This lecture presents findings from a study on live streaming cases from Norway and discusses prevention opportunities and gaps in current protective systems.

Föreläsningen hålls på engelska

Sprickor i systemet- Professionellas erfarenheter och stöd till barn som utsatts för internetrelaterade sexuella övergrepp

Linda Jonsson, lektor och docent i socialt arbete, Marie Cederschiöld högskola

Antalet barn som utsatts för internetrelaterade sexuella övergrepp har ökat. Föreläsningen fokuserar på resultaten från en svensk studie där yrkesverksamma inom socialtjänst, polis, barn- och ungdomspsykiatri och barnmedicin intervjuats om sina erfarenheter av att möta drabbade barn och deras familjer. Resultatet vittnar om ett akut behov av ökad kunskap och anpassade arbetsmetoder. Det tycks också som om stödstrukturen i samband med- och efter avslöjandet ofta fallerar. De intervjuade yrkesverksamma efterlyste samverkansstrukturer och riktlinjer för att förbättra samarbetet mellan myndigheter och andra aktörer för att på bästa sätt kunna stötta de drabbade barnen och deras familjer.

E3) Tema: Hur hanterar skolan elever som utsätts för våld?

Barns röster om skolans respons på våld i nära relationer

Linda Holen Moen, doktorand vid Institutet för specialpedagogik, Oslo universitet och Oslo kommun

Denna föreläsning presenterar resultat från en norsk kvalitativ studie som undersöker hur barn upplever skolans respons på våld i nära relationer – under och efter vistelse på skyddat boende. Studien bygger på intervjuer med barn i åldern 8–16 år och lyfter fram deras egna berättelser om hur lärare, skolkamrater och de själva hanterar erfarenheter av våld i nära relationer i skolkontexten. Med utgångspunkt i teorier om resiliens, barns rättigheter och så kallad paradoxal resiliens diskuteras hur skolan kan fungera som en skyddande arena. Föreläsningen lyfter barns röster som viktiga kunskapskällor i det våldsförebyggande arbetet i skolan.

Skolan som brottsplats

Johannes Lunneblad, professor, Göteborgs universitet

Skolan är den plats där svenska ungdomar oftast blir utsatta för våld av olika slag – och utsätter andra ungdomar för samma sak. Våld i skolan kan leda till upprörda känslor och högljudda meningsutbyten om ”skolans kris”. Skolpersonal får ofta kritik för sitt sätt att hantera kränkningar och våld. Men vilka möjligheter har skolpersonal att hantera situationer där skolan förvandlas till en brottsplats och elever är både förövare och brottsoffer? Och hur ser man på sina egna möjligheter och sitt eget ansvar i sammanhanget?

E4) Tema: Frihetsberövade barn och unga

Lagstiftning om unga lagöverträdare över 15 år

Åklagarmyndigheten

Mer information kommer

Att lösa mellanmännisklig kontakt i en kontext byggd för isolering

Christian Norén, avdelningschef, Kriminalvården

Hur lyckas man lösa 4 timmars mellanmännisklig kontakt i en kontext som är byggd för det motsatta? Vilka utmaningar skapas för verksamheten, för personalen och hur hanteras komplexiteten? I en värld som ska hantera flera olika lagkrav, vad ska man göra när dessa kolliderar med varandra? Kan man definiera vilka lagkrav som är "viktigast", och vem skall isåfall göra den distinktionen?

E5) Tema: Insatser inom socialtjänsten

Utökade hembesöksprogram: En tidig förebyggande insats

Gunilla Lönnberg, Med. Dr., Uppsala universitet

Föreläsningen kommer handla om hur utökade hembesök främjar samverkan mellan barnhälsovård, socialtjänst, mödrahälsovård och tandvård och på vilka sätt det kan ha en hälsofrämjande och förebyggande effekt. Resultat som presenteras kommer från en omfattande utvärdering av en satsning Socialstyrelsen gjorde på uppdrag av Regeringen 2021. Fokus kommer vara på resultaten från intervjuer med föräldrar och personal, som tagit del av respektive arbetat med hembesöken, vilka visar att arbetssättet skapar tillit dem emellan. Implementeringstips kommer också delas och likaså preliminära resultat från en nationell registerbaserad studie om utökade hembesöks effekter på barns hälsa.

Vilket stöd behöver regioner och kommuner för att organisera och vidareutveckla familjecentraler?

Rikard Tordön, leg. psykolog, utredare och Johanna Sohl, socionom, utredare, Barnafriad och utredare, Socialstyrelsen

Vilket stöd behöver regioner och kommuner för att organisera och vidareutveckla familjecentraler? Den frågan arbetar Socialstyrelsen med just nu och i mars 2026 ska uppdraget slutredovisas till regeringen.

Utredare från Socialstyrelsen berättar om erfarenheter såhär långt och vad som är i kikaren. Barnafriad berättar om erfarenheter utifrån enkäter 2024 och 2025 till landets familjecentraler samt dialog med Föreningen för familjecentralers främjande (FFFF) och familjecentraler. Seminariet ger exempel på framgångsfaktorer för en god samverkan på och i familjecentraler.

E6) Tema: Umgänge och vårdnad

Barns umgänge med förälder vid uppgifter om våld

Johan Melander Hagborg, leg. psykolog och universitetslektor i psykologi, Göteborgs universitet, Linnéa Bruno, doktor i sociologi, docent och universitetslektor i barn- och ungdomsvetenskap, Stockholms universitet

Föreläsningen presenterar resultat från en studie om barns psykiska hälsa och delaktighet vid umgänge med en förälder som utövat eller misstänks ha utövat våld. Att exponeras för våld, även indirekt, kan påverka barns psykiska och kognitiva utveckling negativt. Att främja barns resiliens är därför viktigt för att förebygga framtida våld, särskilt då många våldsutövare själva varit utsatta som barn. Umgänge med en våldsutövande förälder innebär ökad risk för fortsatt utsatthet, men forskning om dess effekter är begränsad. Samtidigt är det viktigt att kunna avgöra när umgänge är positivt, för att undvika onödiga ingrepp i föräldra-barnrelationen.

iRiSk familjerätt: risk och skyddsbedömningar för våldsutsatta barn i vårdnads, boende och umgängesutredningar

Maria Eriksson, professor, Marie Cederschiöld högskola

Under föreläsningen diskuteras hur metodstödet iRiSk kan användas inom ramen för socialtjänstens vårdnads-, boende- och umgängesutredningar vid rättsliga tvister angående barnet. iRiSk-intervjuer kan beskrivas som ett strukturerat stöd till handläggares professionella bedömningar i ärenden där barn själva direkt utsatts för våld eller har upplevt våld mot en omsorgsperson. Metodstödet är uppbyggt för att stödja handläggare i en stegvis bedömning. Det innehåller dels komponenter som handlar om informationsinsamling, dels ett stöd för analys och bedömning av risk. Ursprungligen konstruerades intervjuerna för att användas inom ramen för barnavårdsutredningar och utrednings- och dokumentationssystemet BBIC. Under 2022-2023 har ett pilotprojekt genomförts i samarbete med en lokal socialtjänst för att pröva iRiSk i familjerätten, och metodstödet har anpassats utifrån resultatet av pilotprojektet.

Mer information hittar du här:
liu.se/forskning/barnafridskonferensen